

Manel Marinet-Loz

Ànima

Poesias
inéditas

c
o
s
t

Pl. S. Justo, 2, barua

4

ANIMA

1600002316
CPC Marin Ani

Manel Marinello

(A. LLIMONER)

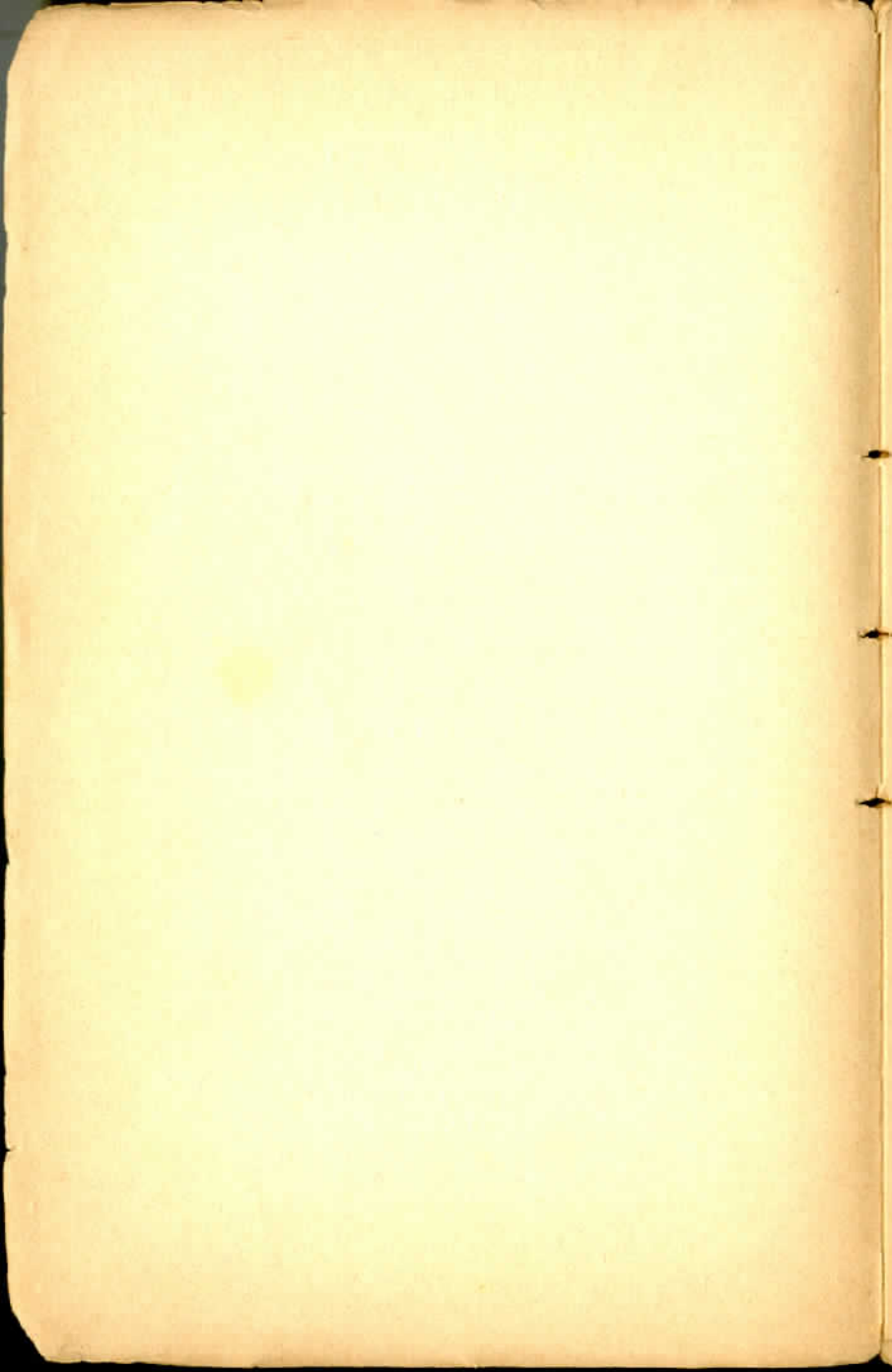
ANIMA

POESIAS

BARCELONA

Estampa de F. Badia, Dou, 14.

1899

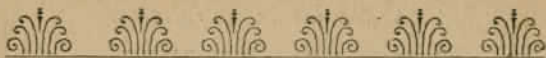
Al
celebrat pintor catalá

En Sebastiá Junyent

en penyora de ferma amistat

L' Autor.

Es proprietat.

Preludi

*Voldria que fossis Llibre,
com el cristall, transparent;
que reflectissis mon anima
sense grops, sense replechs.*

*Voldria, si, que els meus duptes,
els meus goigs, els meus recels,
com una llanterna màgica
reproduhissis llealment.*

*De las sensacions que rebo,
ja de pena ó de plaher,
t' en faré depositari;
tú, serás el meu confés.*

*Jo 't diré lletra per lletra
quins son els meus sentiments;
de bat á bat el sagrari
de l' Anima, t' obriré.*

*L' alba blancor de tas fullas
m' encisa, Llibre, y m' atreu;
l' inspiració m' esperona
per fixarse en el paper.*

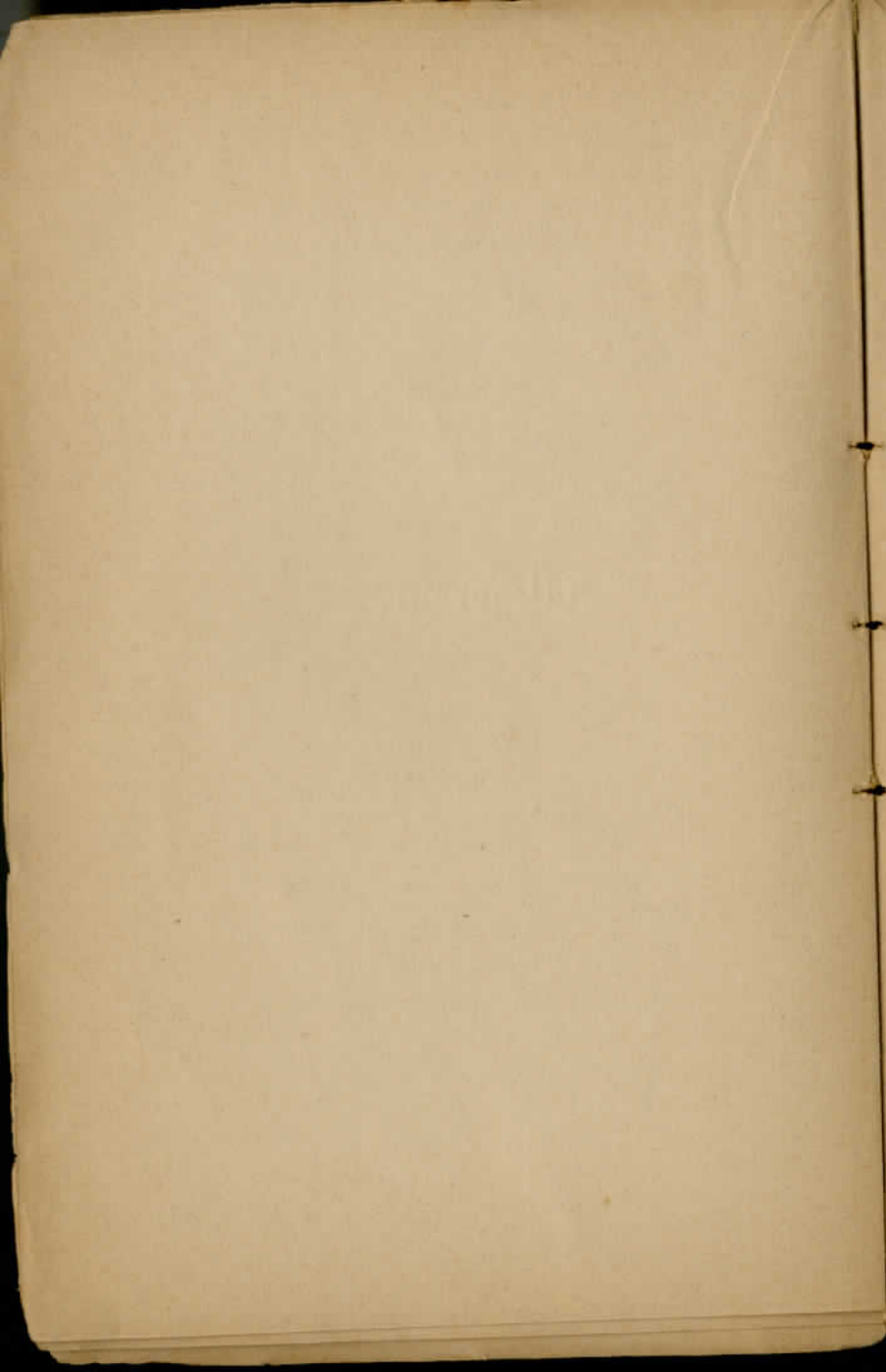
*Recull las notas vibrantas
que la inspiració verteix,
puig son las fiblas qu' escolan
de ma vida la corrent.*

*Jo desitjo, jo voldria
que en cada full, s' hi vegés
pendrer forma la meua ànima,
palpita' el meu Jo talment.*

*Que de l' una à l' altra estrofa
el lector me conegués,
gosant ab mas alegrias,
plorant ab els meus torments.*

*Que lleginte, sentis creixer
l' amor à lo bo y lo bell,
y 's fes noble voluntari
del exèrcit del Progrés.*

Alegorías

I

En el fanch pestilent de la llacuna
hont jeuhen els miasmes,
germina y va arrelantse la ninfea
pel llot verdench colgada.

Mes. tot just té consciencia de la vida
y en tendres brins esclata,
per entre l'aygua corrompuda furga,
cercant la llum y l'ayre.

¡Pobra planta! ¡Si 'n passa de martiris!
Ja els fills del llot l'escapsan,
ja un códol desgalsat de la ribera
demunt del fanch l'aplana.

Mes, ella, va adressant las febles tiges
y ab pena reblincantse,
fins á flor d' aygua alsa la testa pura,
y queda ubriacada.

¡Y quants estremiments! ¡Quina alegríal
¡Com sent regenerarse!
Hi ha un mes enllá després del'aygua térbola.
¡L' instint no l' enganyava!

Y la planta ditxosa se fecunda
y en tendres flors esclata;
flors delicadas com els cors dels poetas
y com sos somnis, blancas!

Flors que son el joyell de la llacuna,
dels papellons estatge;
sos germans, els estels, de nit las cridan;
de día, el *Rey* dels astres!

Arriva l' ayre carregat d' efluvis
y notas delicadas,
y son perfúm ab els demás s' emporta
y el seu pólen escampa.

.

¡Anima! desde el llot de la pobresa
ahont estás subjectada,
furga per la llacuna de la vida
fins arrivá á flor d' aygua!

No pensis ab el llot; alsa la testa
com la ninfea, blanca,
y vessa tos olors, vessa tos ritmes;
que passa volant, l' ayre!

Passa volant y recullint las notas
ab que la Vida canta
al unísono el goig de la existencia,
y tú, no hi pots fer falta!

II

La estesa del blat ros s' es acabat;
el camp está segat
y 'l ressegueix la pobra espigolera.
Al terrós arrapat
el rostoll recremat,
pensa ab l' espiga plena y joganera
que la fals li ha robat.

Sa eterna vía per la volta fent,
passa l' astre fulgent,
vessant ruixadas d' or sobre la plana.
Vola penosament
ab batrer d' alas lént
l' aucell, trova una espiga, la desgrana,
y esclata en reflays d' agraïment.

Espigoler del món empedernit,
á terra, defallit,
m' acoto com la pobra y resignada
espigolera; ardit
com l' aucell aixerit,
á cada espiga canto una passada
y á l' esperança entrego el cor ferit.

III

De la foguera que flameja
una guspira s' ha escapat,
l' espay escala, 's balandreja
y va solcant la immensitat.

Va lluny del lluny, vola orgullosa
com un aucell jove y ardit;
jo, ab la mirada concirosa
la persegueixo fit á fit.

¡Qui sap, qui sap ahont sa planeta,
pobra guspira, la durá!
Pot sé á la mar tranquila y quieta
que ab un petó l' ofegaré.

Pot ser, gastat el combustible,
arrossegantla anirà el vent,
y de sa cendra el gra invisible
escampará distretament.

Tal volta cayga en la garbera
del blat que dorm en el rostoll,
omplint de dol á la feynera
gent, que á la terra posa el coll.

Pot ser, prenentla per estrella
cansat, retut, el caminant,
puga arriivar guiat per ella
al llogaret qu' está anhelant.

Pot ser, la Sort cega, traydora
la introduhirá en un polvorí,
y una hecatombe esferehidora
al món en pes farà estremí.

Tal volta siga la sibila
que un nou secret diga del món,
al que investiga, al que vigila
del sapiguer la eterna font.

De la foguera de la enveja
quanta guspira m' ha cremat,
mes, com la mar ne faig neteja;
fiblan, s' ofegan y... ¡acabat!

IV

¡El vent del Nort! El vent del Nort,
es fort, molt fort!
y esbufegant tot ho esbargaix;
que el vent del Nort ve saturat
de llibertat;
y sá y enllá la reparteix.

El de Ponent, es altre vent;
es xafagós el de Ponent,
de sanch vessada té xardó;
l' enervament dú al esperit,
vent malehit,
que va empestant sens fer remó;

El vent del Sur es vent suau,
que bufa ab pau;
de ignotas terras vé amatent,
replé de somnis d' un nou mon,
que aixeca el front,
y 's deixondeix alegrement.

El de Llevant, el de Llevant
ens vé parlant
de la grandesa que ha fugit;
del nostre espléndit sigle d' or;
vent aixerit
que ab sos petóns conforta el cor!

¡Oh, Patria mèva! Tu que tens
als quatre vents
el teu casal tant ben plantat;
el de Ponent resisteix fort;
dóna al del Nort
y al de Llevant ton front süat!

Reb l' alenada del del Sur
selvatge y pur,
qu' ompla els pulmons d' ayre excelent,
y obrint el cor á un bell demá,
pensa, trescant sens reposá,
que de Ponent, ni vent, ni gent!

Allarguéume la copa brunyida
entelada ab xampany escumós,
y que tébia conserva y humida
encare, l' emprenta del llabi carnós.

Allarguéume la copa aixecada,
en l' esplendit y olímpich dinar,
per la hermosa gentil y escotada
d' ulls negres y grossos, que fan estimar.

Vull la copa que brilla ufanosa
en la taula de gust exquisit,
l' aristócrata copa orgullosa
de noble prossapia, que ab l' or ha dormit.

Allarguéumeia així, ab el solatge
que dexarhi el bon gust exigeix;
y vesseumhi el vi negre y selvatge
que als fills de la terra colrats, enforteix.

Que, aixacantla lluhenta y brunyida,
curullada de vi sanguinós,
barrejat del rajá' á l' esbranzida
ab el burocrátich xampany escumós.

Brindaré ab veu tranquila y potentia
per la bella fusió fraternal,
que en la copa gentil, transparenta,
farán el del poble y el vi senyorial.

VI

Ab la suor del teu front
regas, pagés, la terra dels teus pares;
be prou trevallas tú;
mes, la cullita sempre 't surt migrada.

El proper regarot
de tant en tant reinflantse surt de mare;
y el téu tros estimat
ompla de llot y la cullita mata.

En el fort del Estiu
la sequedat va recremant las plantas,
y tú ¡pobre pagés!
no tens d' ahont arrencar dos gotas d' aygua.

L' any que marxa plá tot,
el blat está á donar, el ví té baixas.
¡Veyas, pagés, que 'n treus
de trevallar la terra que 't llegaren!

Si al riu li fessin murs
de contensió, si fins á las entranyas
de la terra, després,
furgant anessin pera traure'n l' aygua;

si tinguessis carrils
per dur tos fruyts á tots indrets d' Espanya,
y si els vents de ponent
no 't robessin, pagés, lo poch que salvas,

tú, viurías tranquil,
estimant ton casal com á ta patria,
ajupit al terror,
esperant la vellesa del patriarca.

¿No veus d' ahont te vè 'l mal?
¡ahont es el pop que famolench s' arrapa?
¡Alsa! la destral pren
y parteixio pel mitj d' una vegada!

Ré' esperis de ciutat,
es una meretriu hermosa y falsa;
pit y fora, pagés,
la destral, la destral té la paraula!

VII

Mitj ajassat demunt la serra,
com gladiador que, mal ferit,
tot revolcantse va per terra,
te veig castell, quan se fa nit.

De ta grandesa centenaria
recorts amarchs l' oreig te dú,
ta calavera solitaria
petja el brivall ab pas segú.

Y alsas la torra com atleta
que bo y morintse aixeca el front,
tot estirantse la sageta
tirada al cor, no sap d' ahont!

La má del temps ta enorme ossada
pausadament va esbocinant,
y de ta historia ab sanch tacada
un á un els fulls ha anat barrant.

Tos enderrochs el torp fueteja
fente llensar gemechs planyents,
y poch á poch tos murs troceja
que van rodant per las vertents.

Me plau, mirarte fet engrunas,
tirá aburrit d' un temps passat!
avuy, el vent remou tas runas
tot alabant la llibertat.

La negra selva que 't voltava
en bon carbó s' ha convertit,
el cep gemat que 't tremolava
fins á tos fossos puja ardit.

Mentre el remat tranquil pastura
tos rochs cullir el pastor pot,
y fa ab má destra, en la planura,
contra la pluja un talayot.

La blanca y ferma carretera
l' alta montanya va voltant;
ja 'l traginer no guayta enrera,
ja el bon pagés passa cantant.

Lliures del jou que 'ls posaries
van extenentse els llogarets,
els fills que tu 'ls hi robaries
llauran la terra satisfets.

Aprofitant l'aygua que bota
ben aprop teu neix un molí;
fora un esclau, 'l tens dessota;
mes ja no 'l pots pas oprimí.

Aviat, aviat la gran montanya
l' ardit Progrés foradará,
y una bestiota per tú estranya,
com una serp, hi passará.

Quan, fumejant pel forat passi
á la violent trepidació,
als estridents xiulets que fassi,
tremolarás, castell, de pó;

y cada dia, cada dia,
la sentirás passar furient;
la Humanitat que t' aborría
are 't condemna á aqueix torment!

VIII

¡Salut! monstre d' acer, castell flotant;
¡salut! nou Leviatant;
del pensament humá terrible abort,
coronas el teu front ensuperbit
ab el fúm aborrit,
ab que nuvols de gloria fa la Mort!

¡Salut, monstre infernal! Ton cos d' acer
veig caminar lleuger,
esqueixant las entranyas de la mar,
y puch contá els canóns,
que com llops abocats als dos cantóns, —
volen el foch de l' odi vomitar.

Un Etna sempre encés t' han dat per cor;
la fam, la destrucció, la rabia, el plor
escampas rencorós per tots indrets;
á ton pahorós bramit,
la Humanitat en pes s' ha estemordit
y tremola esglayada per sos Drets!

Fill bort de Marte, aixeca el negre front,
es teu, ben teu el Món,
la Forsa altra vegada ha triomfat;
y la pobra Rahó,
plora desconhortada la traició
que li ha fet el Progrés, son estimat!

IX

¡La mar! la mar blava, inmensa
quina basarda me fá
quan, al cap-vespre, comensa
á gemegar
ab uns gemechs que 'l cor fan trasbalsar!

La nau del espay, morada
y després, negra 's va fent;
y reflecta l' estelada
el mar lluhent,
multiplicantla ab son etern mohiment.

Darrera meu tinch la terra;
mes, per mí, com si no hi fos;
el pensament se m' aferra
al mar grandíós,
qu' enllá d' enllá 's desplega magestuós.

El cel y la mar se miran
l' un al altre fit á fit;
sembla que tots dos sospiran
ab neguit
y 's parlan del amor de lo infinit!

El misteri el cor trasbalsa
á la nit, confosament
lo invisible la testa alsa,
vagament
tot se torna esfumat, incoherent...

¡Oh! no, no es ma fantasia;
jo veig caps entre l' onam,
que son d' homes, juraría,
morts de fam;
jo veig sos ulls que brillan com un flam!

Son els naufrechs que bracejan
en vá, per arrivá á port.
Prou las onadas fuetegan
ab bras fort,
mes no 'ls vol deixá' anar la freda Mort!

Se estrella la escuma blanca
demunt sos caps entumits;
els seus brassos entrebanca
y, quins crits
fan abans d' enfonzarse defallits!

Torném, torném cap enrera,
Mar sublim, me fas esglay;
ta grandesa m' esparvera
y l' espay
m' enfonsa poch á poch en un desmay.

.

Sento encare veus confosas;
ison els náufrechs embotats
que aixecan sas mans monstruosas,
y esglayats
me cridan ab uns crits desesperats!

He vist moltes vegades
per plassas y carrers,
arrossegar un vehícul
pesant, un caball vell.

He vist que s' atascaba
no poguent tirar més,
y he vist á cops. que queya
retut pel sofriment.

Y que agafant la tralla
el brétol carreter,
á garrotada seca
lo feya posar dret.

He vist com una llàgrima
de foch, grossa, candent,
de la enflaquida acémila
solcaba per la pell.

Y he recordat la historia
del animal fidel,
y la rastrera vida
de fam y de torments.

Llavoras, ho confesso,
la ira el cor m' ha encés
y ¡ay! si el caball pensava
com jo, del carreter!

XI

¡Quina tristesa dú el Vent!
¡Quina tristesa més fonda!
Besa una planta al passar
y la planta se colltorsa.

Frega carinyosament
l'aygua que devalla y corra,
y l'aygua arruga el seu llom,
s'emuny y fuig remorosa.

Més enllá els arbres feixuchs
ab ala manyaga toca,
y agitant el tullam vert
els arbres se 'l treuhen fora.

¡Pobra Vent! prou vol amor,
pro, no sap que per tot porta
de las terras tropicals
la calitja abrusadora.

No sap que ab els seus petons
las plantas, cremadas moren,
y s' esgrogueheixen els camps
y las fontanas s' escolan.

Es un monstre y no ho coneix
y sa potencia recorda,
y furiós se llensa al mar
y aixeca onadas monstruosas.

Vola després al desert
y, ab sas colossals manotas,
aixeca monts de sorram
fins als núvols y 'ls enfonsa.

Passa á la selva després
y ab sa rabia destructora,
doblega arbres seculars
y las torrenteras colga.

Y munta al cim del espay
la nuvolada fent correr,
y tapa y destapa el sol,
y obra la pluja furiosa.

Fa que topi el nuvolám
y el tró esglayador rodola,
y el llamp com mal esperit
esqueixa la negra volta.

Y la terra s' estremeix,
y ell brunz renega y u lola,
y surten de mare els rius
y obra l' Occeá sas golas!..

.
Quantas voltas en el Vent
hi veig la imatge grandiosa
de la cega multitud,
ab sas remenjas de boja!

Las fatals decepcions
qu' en la llarga carrera
de ma vida de taup
vaig cullint á mans plenas,
l' una ab l' altra junyint
m' en faré una cadena.
¡Qué pesanta, cor meu,
qué pesanta y qué ferma!
Ben nuada al meu cos
la duré al demunt sempre;
caminant pels carrers
fregará per las pedras
ab sinistre cruixir
que el ressó fará estendre.
Semblará el clam punyent
d' alguna ánima en pena,
que al venir mitja nit
atravessa la terra,

ab son pas misteriós
d' ublidada llegenda...
Y per tot entrarà
la remor de cadenas!..

Entrará fins als llochs
més recondits del temple,
fent somourer la nau
ab sa sorda cadencia.
Entrará fins al cor
de la mina superba,
ahont el pólip humá
suant sanch l' or arrenca.
Passará las parets
més groixudas y entercas,
arriuant fins al mitj
dels palaus, ahont celebran
del impur badell d' or
las eróticas festas!
Fará entrada de rey
en la pobra vivenda,
ahont vetlla la fam
y renega la enveja;
en el feble llaut
qu' en va vola á la pesca;
en el cau del burgés,
en el niu del poeta.

Al finirse la nit
entrará com espectre,
del grandíós Hospital
en las quadras immensas;
de la innoble presó
en las cambras infectas.
Y el ressó comentant,
de ma llarga cadena,
en la pau de la nit,
desvetllanse ab peresa,
tots els fills de ciutat
sentirán sa consciencia
que els dirá baix, baixet,
casi bé á cau d' orella:
—Are, passa un damnat
á cadena perpétua!

XIII

Pedra sobre pedra, se va alsant la casa,
s' aixeca alterosa de la terra rasa
com si l' empenyessin devall del terror;
la mola sapada
dels viandants delecta la mirada,
y es l' orgull y la joya del carrer.

¡Quin bó al esguart dona quant está coberta!
Finí sa creixensa; el Vent la desperta;
la senyera roja flameja en son front
y diuli enardida:
—¡T' han coronat sense costá una vida,
Filla del sant Treball, gosa del món!

Las casas ja vellas del carrer,—¡Germana!—
li diuhen á l' hora—¡qué n' ets de galana!
¡quin be de Déu mostras de joyells polits!
Ab quanta armonia,
ens partirém la llúm del Sol, de día,
y la blanca celistia de las nits!—

¡Miréula la casa, miréula! ¡Egotista!
Tant sols parla d' *ella*, y treu á la vista
muntants y cornisas, balconés y esgrafiats;
y en la fosca, ploran
els fonaments que la claror anyoran.
¡Son els imprescindibles y son els ublidats!

XIV

La máquina está engegada:
¿qui es que la aturará?
La roda desenfrenada
no para may de rodá.

Véure aqueixa malehida
roda, m• posa violent;
que, també corra ma vida
com ella, furiosament.

volta en ardida carrera
la roda, sense descans;
ni 's para, ni torna enrera,
ni dona un sol pas d' avans.

Pel embarrat subjectada
y ab el cos atravessat,
va corrent desesperada,
malgastant sa activitat.

Quan estiga consumida,
quan no puga rodar més,
será al punt substituïda
per un' altra, com qui rés.

La maquinaria ferrosa
per canviarla 's parará
un moment, després furiosa
tornará al punt á rodá.

.
¡Vida meva que depressa,
vas rodant ab tant delit,
y sents que 'l cor t' atravessa
l' infortuni malehit!

¡Esperit meu que somfas
ab tos cants redimí al Món
y, patint passas els días,
esperant aixecá el front!

¡Creus tenir, com creu tot poeta
quelcóm sobrenatural;
y ets no més una rodeta
de la máquina social!

L' ample camí del progrés
té una roderas molt fondas,
y sense caure en els solchs
no poden passar los rodas.

Passa el carruatje lleuger
y violentament trontolla;
mes, passa el carro pesant
y s' hi entrebanca en mal hora.

Y els carraters perden temps,
y el camí de carros s' ompla,
y els cotxes s' han de parar,
y els caminants pás no trovan...

Y cada día son més
els que pel camí discorran,
puig saben, que al cap-de vall
hi ha la *terra* benfactora.

Ahont regna la *Veritat*
y la *Pau* santa y hermosa,
y la bella *Germanó*
volguda de richs y pobres.

Ahont la *Lley* no té butxíns;
ni infamias el *Dret* dels homes;
ni la *Rahó* té fusells;
ni la *Religió* vergonyas.

Corrém, corrém á tapar
las roderas, que ja es hora
de que siga plá el camí.
y els vehículs pugan correr

XVI

El dia mor, la fosca pahorosa
poch á poch va aixecantse de llevant;
la Creació panteja neguitosa
per el goig de la vida tremolant.

Ja ha tramontat el sol la serralada
mur gegantí qu' encercla l' horitzón;
com espurnall de llúm surt l' estelada
á fer glatir per lo immortal, al Món.

Sos campanars sapats endintza el temple
en la negró qu' aplanava la ciutat;
la fàbrica ho ha vist y pren exemple,
y alsa la xemaneja al seu costat.

Desde ma cambra tébia y reduïda
l'ombra veig clapejada per la llúm;
sento el respir de la ciutat dormida,
y la fetor del mal que la consúm.

La llúm me parla de la vida hermosa,
del banal que fa día de la nit;
de la taula escullida y luxuriosa
per satisfé' al *gourmet* empedernit.

Me parla de l' arcoba profanada
per la infamanta venda del amor;
y de la bacanal desenfrenada,
ahont se vessa la salut y l' or.

L' ombra 'm dú al pensament la lluyta sorda
de la vida, el martiri del treball;
de la miseria la rancunia borda
qu' un día esclatará en terrabastall.

La fam apoderada del tuguri;
el dupte vil que tot ho perverteix;
l' egoïsme insá, que no permet que suri
tot lo que sent, que pensa y que sofreix!

Impresionat aixeco la mirada
per consultar la volta sideral;
y la trovo serena y estrellada,
indiferenta al meu neguit social!

XVII

Ab ferma simetria arrenclarats
van passant els soldats,
el pas ayrós marcant ardidament;
s' apilota la gent als dos costats,
de las cornetas al soná estrident.

Brunyeix el sol llampant
sabres y bayonetas, tot passant;
destaca l' uniforme á la claró';
y de la banda al ressonar marcial,
riu l' orgull nacional
y fa bategá el cor ab efusió.

Enclós entre la gent,
en mon camí m'atura 'l regiment;
la banda 's va allunyant,
y acompanyadament
soldats y més soldats venen, marcant
el pas, quan ja la banda ni se sent.

¡Salut, salut soldats;
salut, joves robats
à las classes humils; carn de canó;
l' Estat no us ha aclarit per ré' el cervell
y creyéu que un fusell
es el símbol sagrat d' una nació!

XVIII

M'agrada veurer com espurneja
la flamarada de la fornal,
que 's posa ruhenta, que llengoteja,
que 's recaragola fent espiral

De l' ampla manxa reb la bufada
y espaternega furiosament,
á glops escampa la fumerada
negra y espessa, demunt la gent.

D' un monstre horrible sembla la boca
sempre badada per engolir,
abrusa al acte tot lo que toca
y la mirada fa enterbolir.

Vinga ja, vinga la barra encesa
del ferro doble sobre l' encuny,
y 'l baquetegin ab sa fermesa
els malls que 's senten d' un' hora lluny!

Las caras prenen resplandors rojas
als vius reflectes del foch ruhent,
y en els murs negres, las ombras bojas,
creixen y ballan ritmicament.

.

Dintre la farga de la consciencia,
com martiritzan mon esperit!
Ruhén 'l posan sense clemencia,
y 'l martellejan ab ferm delit.

Las penas, pican ab energia;
creman els duptes en la fornal;
gestos erótichs fa ab alegría
l' amor que manxa vora 'l portal.

A cada espurna que li arrencan
l' esperit crida nerviosament;
cada vegada que un bocí 'i trencau
retruny y xiscla violentament;

y á la ferrosa y aspra harmonía
que els malls aixecan repiquejant,
á tall d' espurnas, de l' arpa mía
totas las notas fugen, vibrant!

XIX

Jo voldria un tros de terra
enclavada bosch endins,
en el cor d' alguna serra
atapahida de pins;
jo voldria un tros de terra,
¡bosch endins!

Junt ab la terra una casa
negra y vella, de pagés,
ab una quintana rasa
que darrera s' extengués;
junt ab la terra, una casa
de pagés.

¡Quant de temps hi passaria
de tant en tant vern y sol!
¡Com pels boscos trescaria
cercant pau, cercant consol;
quant de temps hi passaria
vern y sol.

Sentint á la terra mare
com un gegant pantejar,
quan l' enerva y aclapara
el desitj de fecundar,
sentint á la terra mare
pantejar.

Refaría la escolada
y empobrida joventut,
per la pobresa tacada,
y per l' ayre corromput;
refaría la escolada
joventut.

Y després, refet vindria
á la brega novament,
y tot lluytant, cercaria
el perill més imminent;
y després refet, vindria
novament!

Y en la negra barricada
ahont el proletari 's bat,
aixecaria la honrada
bandera de llibertat,
en la negra barricada;
que vint sigles han regada
ab la suor del explotat!

Moneda d' argent
que are, casualment
á mas mans rodolas;
¡Si haurás correput
que fins has perdut
ta blancura hermosa!

Qui pogués saber
ta historia, ab plaer
se l' escoltaría;
que tú ets del Mal
la llevar fatal,
moneda polida.

Pot sé, alguna nit
del joch aburrit
has sigut la reyna,
y al pobre y cegat
jugadó', has robat
el pá de miseria.

Pot sé ab tan valor
s' ha comprat l' amor
d' alguna afamada;
tal volta has sigut
el preu convingut
per una pregaria.

Pot sé un potentat
rumbós, t' ha donat
per almoyna á un pobre
que, al veure ton preu,
s' ha cregut hereu
de la terra tota!

Tal volta del crim
rodant al abim
la sanch t' ha tacada;
tal volta un moment
has sentit l' ardent
petó de las llágrimas!

¡Símbol adequat
de la Humanitat
qu' en tú sa fé posa:
ab tú tot se ven
y 's logra, y 's pren
y 's deixa y 's compra!

Com sempre insegú,
l' home posa en tú
sa vergonya entera,
y de tots sos mals
y vicis fatals
la culpa 't carrega!

¡Oh, cego instrument
del mal, que inconscient
á la Terra assolas!
Del negre passat
la marca has guardat
la marca borrosa.

Mes, no hi fa pas ré',
desde l' instant qué
entras á ma casa,
ton passat se fon,
't perdona el Món,
y ets regenerada.

Moneda d' argent
que are, honradament,
à mas mans arrivas,
si un moment ditxós
me dons de repós,
¡Benehida sigas!

Ahont vá aqueixa glorada
de vent? Ve saturada
de caldas infecciosas, de baumas tropicals;
murmuris dú y aromas
de regaladas comas,
fréstech remor de boscos y de deserts australs.

Regolfa prepotenta,
s' escampa arreu, furienta,
desfentse en una onada vital que el cor encén;
Indómita harmonía
tot rodolant destria,
y com l' olor de pólvora el cor posa sedent.

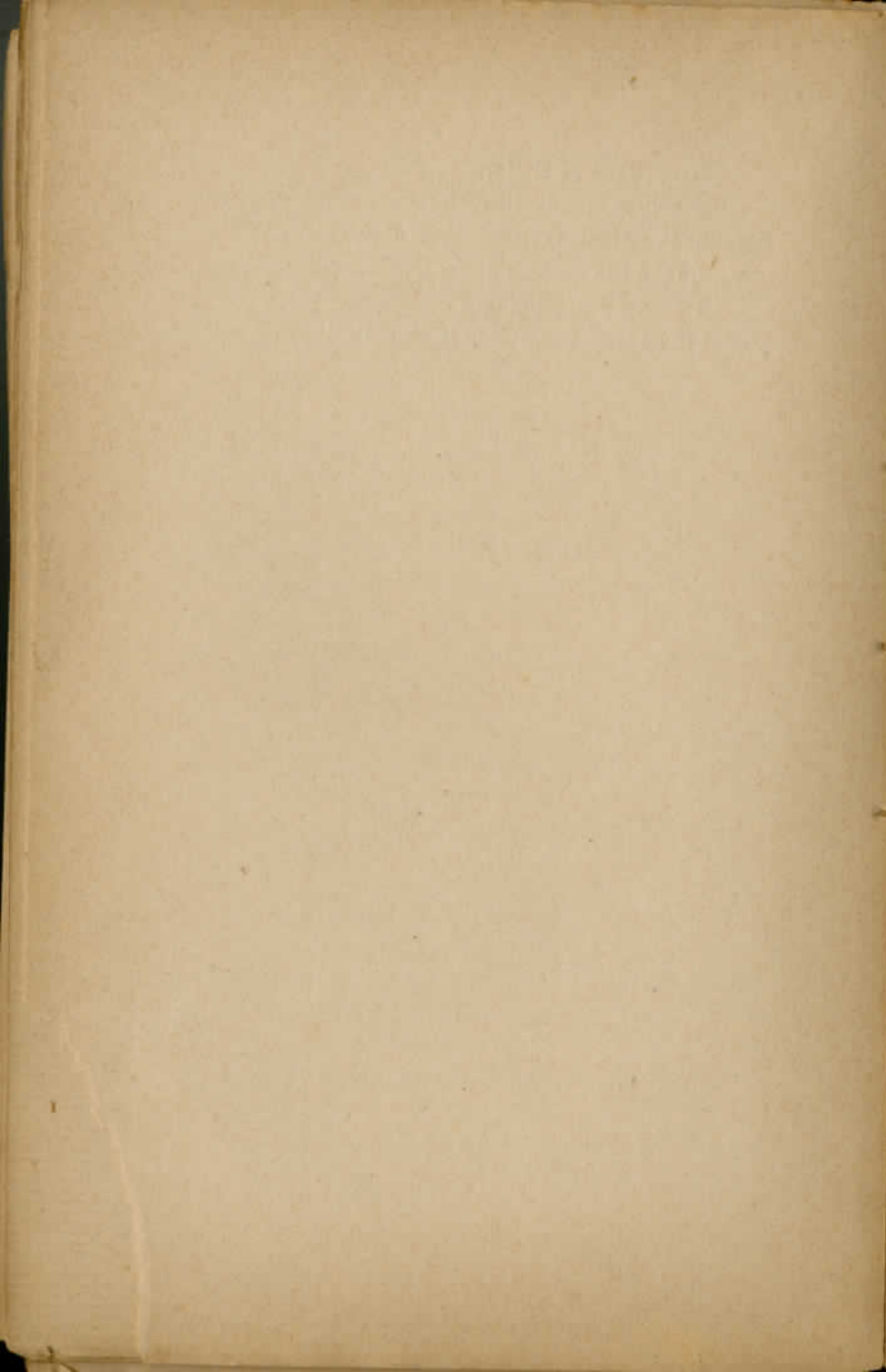
¿Qué te aqueixa halenada?
Arriva perfumada
de flors desconegudas qu' enllá d' enllá han florit;
las notas misteriosas
de terras xafagosas
que dú, encare ressonan ab apagat glapit.

¡Arbredas atapahidas,
planas sempre floridas,
cadenas de montanyas que els nervis sou del món;
cingleras dentelladas
hont lliscan desbocadas
las ayguas escumosas ab gemegar profont!

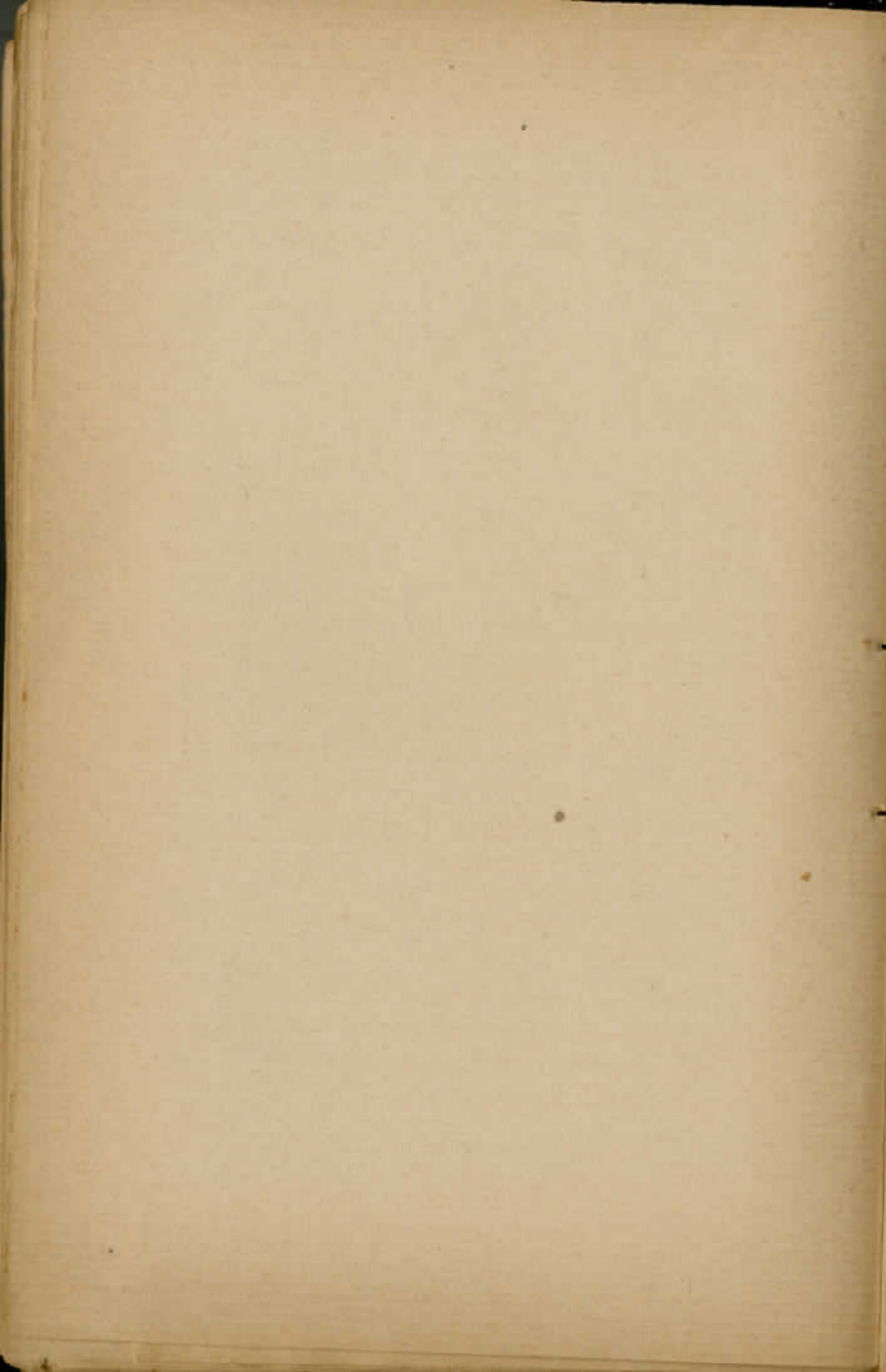
¡Arcada blava, inmensa,
quina hermosura intensa
els llachs y rius reflectan en sos miralls gemats;
brancadas centenarias
y runas llegendarias;
que rodoleu per terra com ossos profanats!

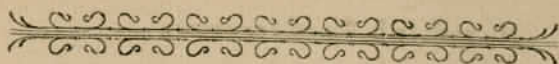
Vostra ánima potenta
palpita en la candenta
ventada que cavalca pel llarch del firmament,
ventada generosa
que corra victoriosa
y triomfal la guía d' un á altre continent.

Vina, vina glopada,
y brinca ajogassada
demunt la milenaria decrepita ciutat,
qué, á ton refrech de fera,
tremola y s' espervera
y sent la pó inaudita que fa la eternitat!

Passionals

I

La plétora de vida m' encenia
la verge sanch, el cor me bategava
y un formigor que per mas carns corría
ma ignoscencia de noy barroé' esqueixava.

La pubertat indómata y ardenta
trucava ja á món pit, y, generosa
responía món ánima amatenta
com al galan la castellana hermosa.

Y veyá del amor el bell fantasme
en mas horas d' insomni y de tortura;
me bategava el cor ab entussiasme,
dantme vagas ideas de ventura.

Me parlava la Gloria encisadora
del Art sublim y l' egoista ciencia
els secrets més recondits, temptadora
m' ofería; s' alsava ma consciencia.

Ab mos somnis diáfans construía
el castell encantat de la esperansa,
y ab somnis purs y ab ilusions teixía
un avenir de goig y de bonansa

Y comensava á viurer; l' ampla Terra
á mos ulls s' entreobria florejada,
tota llum y colors, desde la serra
á la plana pel mar petonejada.

Y comensava á viurer, puig sentía
del erotisme la coissó primera,
y el foch sagrat qu' en el meu cor bullía
món ánima incitava, presonera.

Beneyta sempre tú, dóna estimada,
que del martiri meu acondolida,
las portas vas obrirme enamorada
del velat tabernacle de la Vida.

Beneyta tú per sempre, esfinge hermosa.
que ton cor vas posarme per enigme,
no se pas si en ta boca xardorosa
vareig beurer del vici el negre estigme.

Sols sé, que un nou desitj me consecava,
que res del món pogué posarme treva,
que d'altre per tú, que t' estimava
y generosa vas voler ser meva!

¡Quin condol fa la llarga fondalada
de blanch tota arranjada
com núvia que s' ha mort tot just casada!
Sota el cel gris, per l' ampla torrentera,
baixa l' aygua esvarada,
corrent adelarada,
fugint del fret qu' en glas tornaria espera;
l' aygua ho coneix y plora y s' esparvera.

Vindrà el bon temps, la fondalada hermosa;
esqueixará gojosa
l' alba qu' are l' estreny, y sa verdosa
túnica lluhirá de flors guarnida;
y fruitará febroza
la calda generosa,
del sol, del sol fulgent que la convida
ab la plétora hermosa de la vida!

Eternament després de la hivernada
grisenca y corgelada,
desvetllara cantant la fondalada;
peró, ni tú ni jo, feble criatura,
després de la gebrada
mortal, altra vegada
aixecarém el front, que l' Hivern dura
sempre més per la humana criatura.

Fins si tenim esperit, si aqueixa essència
que de nostra existencia
ens fa tangiblement tenir consciencia
es eterna, lo mateix, dóna, ens espera.
Si hi ha supervivencia,
ni una reminiscencia
d' are tindré, y aixó bé desespera
puig deixarém de ser d' igual manera!

III

Empeny cap al amor
y es dolsa, la garnatxa;
bebém aqueix licor,
bebém fins al solatxe.

Bebém ardidament
que el ví mata las penas
y com un llamp, furiént;
inflama nostras venas.

Arrimat més á mí,
sirena idolatrada,
vull veurer reflectí
la llum en ta mirada.

El ví el rostre t' encent,
la vista t' humiteja;
me miras dolsament
tot pit sapat, panteja

y furga per fugir
del cos que l' empresona;
comensa á resplandir
ta angélica carona.

¡Te vas transfigurant,
la resplandor rodeja
ton cap; 's va desnuant
el teu cabell y oneja.

Ja no ets, com sempre, nó,
la altiva enamorada;
t' inflama la cremó
genésica, sagrada.

Tos llabis son carbóns
que abrusan; ta carn dura
calzina; els teus petóms
encenen la ventura...

¡Ja crema el foch sagrat
en l' ara benehida!
Banyemnos al plegat
en l' urna de la Vida!